

Lichtloos Labyrint

Lichtloos Labyrint

Giel de Reuver

Schrijver: Giel de Reuver

Coverontwerp:

ISBN:

© Giel de Reuver

*De Kinderen van Chystona voorspelden het al in hun dans:
de Voorspelden zouden overal ter wereld verrijzen.
De Phulakes zijn er sindsdien altijd geweest om de Voorspelden te helpen,
Want de Kinderen van Chystona dansten en wezen op namen,
Plaatsen en tijden, maar onthulden nooit alles.
En de Kinderen van Chystona dansen nog steeds, maar de wereld verandert.
Precies zoals de reeks van Voorspelden een eind kent, nadert de
Voorspelling haar einde.
Dit is de Zwanenzang der Voorspelden op Aarde;
Hun laatste kans om als stervelingen een daad te stellen.
En daarna – de Dans zegt het niet.
Maar het onsterfelijke is eeuwig. En het eeuwige heeft geduld.*

1. Vertrek en aankomst

Yvette Kroonen was drieënveertig jaar oud. Dat verbaasde veel mensen, want op het eerste gezicht werd ze vaak tien jaar jonger geschat. Het was net alsof haar geest op een of andere manier gezond gehouden was en haar lichaam daardoor ook jong en gezond was gebleven. En dat terwijl ze naar eigen zeggen rond haar dertigste, in 2007, een enorme “dip” had doorgemaakt. Er was nu niets meer in haar verschijning of haar gedrag dat wees op die zogenaamde dip. In tegendeel zelfs: er waren weinig mensen in haar vak die zichzelf zo goed in de hand wisten te houden. Haar meesterlijke zelfbeheersing had haar in de loop der jaren doen uitgroeien tot een van de beste chercheurs van Amsterdam.

Dat ze in 2018 abrupt ontslag had genomen was voor al haar collega's dan ook een onaangename verrassing of zelfs een schok geweest. Haar eigen verklaring was dat ze te weinig aan haar familie toekwam; een verklaring die overduidelijk een uitvlucht was en het raadsel alleen maar vergrootte, omdat Yvette buiten haar echtgenoot, Thomas de Zaan, geen enkele familie had. De werkelijke reden moest dus iets heel anders zijn. Het gevolg was een stortvloed van speculaties en geruchten, waarvan er maar weinig echt waarschijnlijk hadden geklonken. Had het misschien gelegen aan het ontslag van Henrie den Dijck, met wie ze jarenlang had samengewerkt, tot hij in 2017 met pensioen was gegaan? Den Dijck hield tegen iedereen die zulks suggereerde vol dat Yvettes ontslag niets met het zijne te maken had, maar wilde verder ook niet uitleggen waarmee dan wel. Sommigen vermoedden dat Thomas en Yvette dan misschien toch nog besloten hadden om een kind te nemen. Dat zou wel erg laat zijn, zeiden anderen dan weer. Den Dijck ontkrachtte dit gerucht in elk geval nog veel stelliger: het stel had al veel eerder kinderen gewild, maar zij waren hier helaas niet toe in staat gebleken.

Wat was dan de reden geweest? Niemand slaagde erin om het antwoord uit Yvette en Thomas zelf te krijgen, want ze verschenen nog maar weinig op straat en waren dan vaak niet erg spraakzaam. En zo was Yvette dus uit het politiekorps verdwenen, tot diepe teleurstelling van haar collega's, op wie ze een diepe indruk had achtergelaten. De speculaties over haar ontslag werden na enkele weken steeds minder en kwamen uiteindelijk bijna nooit meer ter sprake.

Wat al haar oud-collega's niet wisten was dat Yvette zich in de twee jaar sinds haar ontslag op een heel ander aspect van haar leven had gestort. Sindsdien was ze bepaalde boeken gaan bestuderen en had ze enkele cursussen gevolgd. En naast al deze studie had ze ook meditatie-trainingen ondergaan. En dit waren zeker geen uit de hand

gelopen hobby's of pogingen tot omscholing. De cursussen en trainingen vonden plaats in een gebouw dat ogenschijnlijk de redactie was van een middelgroot tijdschrift: PHULAX. Het studiemateriaal was allemaal afkomstig van de Phulakes.

Kort voordat ze ontslag zou nemen had Yvette een lang gesprek met iemand gehad. Een lang en zwaar gesprek, met die ene Phulax die haar Begeleider was, degene die haar destijds had ingewijd in de groep. Kort daarop had ze dus haar baan opgezegd en het was haar chef daarbij niet ontgaan dat er iets veranderd was in haar houding. Enerzijds had ze iets sombers uitgestraald, anderzijds leek ze ook vastbesloten en krachtig, op een manier die de commissaris nergens mee had kunnen vergelijken. Het had hem vaag doen denken aan iemand die ernstig ziek was, maar dit geaccepteerd had en vooral bereid was om ertegen te vechten...

Kort na haar ontslag waren Yvette en Thomas vrij plotseling een week op vakantie gegaan naar Londen. Toen ze weer terug waren gekomen, was Yvette meteen begonnen met haar studie en haar trainingen. Bijna twee jaar lang was dat zo gebleven. De vakanties waren nu ook langer en duurder dan ze in de jaren daarvoor geweest waren, alsof het een gepensioneerd echtpaar betrof dat blij was dat het nu nog kon. Opnieuw gloorde de vergelijking met iemand die ernstig ziek was... Ze gingen naar Rome, Athene en Noorwegen. Of gewoon naar dat oude vertrouwde huisje op de Veluwe, dat nog van Yvettes ouders geweest was.

Tot een half jaar geleden. Toen waren de training en studie ten einde. De voorbereidingen waren voltooid. Yvette was er overigens maar beperkt tevreden over geweest. Vooral de historische onderdelen ervan hadden haar veel moeite gekost en zaten nu eigenlijk nog niet goed in haar hoofd. Daar was ze al bang voor geweest, want geschiedenis was nooit haar sterkste kant geweest. Ze vond het al heel wat dat ze uit haar hoofd wist dat Willem van Oranje en koning Willem I niet dezelfde persoon waren.

Na het afronden van al deze lange voorbereidingen had haar Begeleider haar op het hart gedrukt het de komende tijd rustig aan te doen maar wel paraat te blijven. Vermoedelijk zou ze nog een half jaar de tijd hebben. Daarom hadden Yvette en Thomas besloten om nog even "van de wereld te genieten" (Yvette verafschuwde die uitdrukking overigens), waarop ze een uitgebreide reis hadden gemaakt. Na enkele maanden reizen door de Verenigde Staten waren ze op 25 maart 2020 weer thuisgekomen.

Het was inmiddels alweer een dag later. Ze hadden, voor hun doen, erg lang uitgeslapen en het liep nu al tegen enen.

Yvette stond voor het raam. Het uitzicht toonde haar een doodnormale straat in een doodnormale wijk die in elke stad of zelfs in een dorpje had kunnen liggen. De lucht was grijs maar niet donker. Al wie voorbij was gelopen had kunnen denken dat ze stond te kijken naar de schoolkinderen die onderweg naar huis waren voor hun middageten. Maar Yvette keek niet naar buiten. Ze keek zelfs niet naar haar spiegelbeeld in het raam. Ze staaarde enkel. En ze zuchtte. Daar betrapte ze zich de laatste tijd steeds vaker op.

Thomas kwam naast haar staan. Hij sloeg een arm om haar heen maar zei nog even niets, want hij wist wat er in haar omging. En nu ze weer thuis was, nam datgene haar volledig in beslag. Een ander doel was er op dit moment niet meer.

‘Ik ga zo,’ zei ze zachtjes. ‘Ik moet naar hem toe.’ Eigenlijk was dat onnodig om te zeggen, want hij wist het al.

‘Wil je dat ik meega?’ vroeg hij. Ook dat was onnodig om te zeggen, want het antwoord wist hij ook al. Hij stelde geen vragen toen ze nee schudde. Het ging om iets wat ze eerst zelf moest horen, om het daarna pas met anderen te gaan delen, zoals het haar uitkwam. Want het zou opnieuw een zwaar en persoonlijk gesprek worden.

Toen ze vertrok keek hij haar na. In elk geval hadden ze samen al een nieuw excuus gerepeteerd, voor het geval dat iemand vragen zou stellen over vandaag. Of over de komende weken. Hij draaide zich om en liep naar de kast om de financiële zaken van de afgelopen maanden nog eens goed te bekijken, ondanks zijn geringe motivatie. Het leek nu zo onbelangrijk.

2. Gedooft licht

Ze ging lopend, om wat frisse lucht in te kunnen ademen en omdat ze liever niet teveel haast wilde maken.

Yvette had haar Begeleider (in haar hoofd noemde ze hem ook altijd zo) dertien jaar geleden leren kennen, in precies dezelfde tijd als ze Thomas had ontmoet. Zo had ze kennis gemaakt met de Phulakes en dankzij de Begeleider had ze bovendien een aantal nare problemen uit haar verleden kunnen oplossen. Dat had de hele kennismaking extra bijzonder gemaakt. Ze was blij dat ze deze man had leren kennen, want hij was eigenlijk veel meer dan een leraar. Uiteindelijk misschien zelfs meer dan een vriend. Ze had het nooit aan iemand verteld, maar toch...

Het was een jaar geleden tot haar doorgedrongen, al had ze het al veel eerder kunnen weten. Op een dag – waarop het trouwens precies zulk weer zoals vandaag was geweest – op die dag, had ze geprobeerd om hem te bellen, maar zijn telefoon stond steeds uit. Tot er op het einde van de dag een SMS gekomen was: *'Sorry. Even praten. Pagegracht.'*

Op een bankje bij die gracht had ze hem aangetroffen. Nog doffer en somberder dan gewoonlijk. Want somber was hij: glimlachen deed hij weinig en als hij het deed was het een flauwe lach zonder rimpels om de ogen. De rimpels zaten op zijn voorhoofd van het fronsen. Toen ze naast hem was gaan zitten had hij eerst nog niets gezegd maar alleen maar voor zich uit gestaard. Zijn grote ogen hadden dof en verdrietig gestaan. Uiteindelijk had hij ineens, zuchtend, gesproken: *'Gek, hè,'* had hij gemompeld. *'Jaren geleden... net in die tijd dat ik je inwijdde... Toen ben ik gestopt.'*

Het had even geduurd voor Yvette de dubbele laag in die woorden begrepen had.

'En nu,' had hij vervolgd, *'heb ik het verdomme toch nog. Precies hier...'* En met beide handen had hij op zijn beide borstholten gewezen.

Een pijnlijke stilte - Yvette had absoluut niet geweten wat te zeggen.

Hij had benauwd gekucht. *'Met elk trekje de kans vergroot. En met elke keer dat ik meeroekte. En nu... Ik was niet eens een kettingroker of zo...'*

Het bericht was hard aangekomen en niet alleen omdat Yvettes voorbereidingen nog niet ten einde waren. Na bijna een half jaar intensieve behandelingen, chemotherapie en bestralingen leek hij langzaam te herstellen. Korte tijd kwam hij terug bij de Phulakes en met Yvettes vorderingen was hij erg content.

Maar het had niet mogen duren. Tijdens de reis hadden ze bericht gekregen: opnieuw mis. Heel even hadden ze zelfs overwogen weer naar huis te komen, maar hij had ze op het hart gedrukt dat niet te doen. Maar

daarna was de reis eigenlijk bedorven. Aan het begin van de vakantie had er een bitter gevoel ergens achterin haar gedachten gezeten. Dat gevoel overheerste nu.

Vlak voor de thuiskomst weer een SMS. Of Yvette de 26^e bij hem langs kon komen om nog even te praten voor het begon. Het was belangrijk. En meteen had Yvette vermoed dat het niet goed met hem ging. En ze had meteen weer gevoeld hoe pijnlijk dat voor haar was.

Tweede verdieping, nummer 195. Ze was al een keer in zijn huis geweest. Het was zo'n miniwoninkje van een eeuwige student: een eenpersoonsappartement met voorin een hoek voor de keuken en de deur naar de badkamer. Verder was de kamer gevuld met een bank, televisie, een bureau met PC en een klein bed; dit alles stond verdeeld over de overige hoeken van de kamer. Maar het meest opvallend was de enorme kaalheid die het appartement op een of andere manier uitstraalde. Aan de wit geverfde muren hing niet één foto of schilderij, op een kleine houtskooltekening van een dor landschap na. Eén muur werd in beslag genomen door een kast vol boeken: zoveel zelfs dat Yvette zich afvroeg of hij die echt allemaal gelezen had.

Ze belde aan. Dit keer werd er open gedaan door iemand anders. Ze had hem al wel eerder gezien, maar kende zijn naam noch zijn achtergrond. Een broer misschien? Ze leken anders niet erg veel op elkaar. Deze man was redelijk lang, terwijl de Begeleider niet langer kon zijn dan 1 meter 80. Ook had de man kort, zwart haar en een lang ovaalvormig gezicht. De Begeleider had echter ingevallen wangen, een spitse kin en oorspronkelijk ook vuilblond haar. Ook had hij volle lippen en zijn neus stond omhoog; terwijl deze man dunne lippen had en een smalle, rechte neus.

'Fijn dat je er even bent,' zei hij kalmpjes en hij liet Yvette binnen. De keuken rook naar kant-en-klare soep uit een pakje. Yvette keek even richting de gootsteen, waar een steelpannetje in stond te weken.

'Er was niks meer in huis,' bromde de man, terwijl hij zijn jas al aantrok. 'Bepaalde mensen zijn een beetje slordig geweest gisteren. Dus ik ga me maar even nuttig maken. Ik zou jullie toch niet willen storen...'

Yvette keek de kamer in. Het bed en de bank waren allebei leeg. 'Waar is 'ie?'

'Op het balkon. Hij wilde even buiten zitten nu het nog kon. Typisch eigenlijk, hè? Opa had het ook. Ging in de tuin zitten. De buurman moest hem weer naar binnen helpen.'

Ze keek naar het balkon. Ach, ja, daar zat hij. Het gordijn, dat half dicht zat, had hem bijna aan het oog onttrokken. En het bleke, kale hoofd, dat

ooit een volle dos lange haren had bevat, was trouwens ook maar moeilijk te herkennen.

De broer mompelde een haastige groet en Yvette hoorde de deur achter haar dichtslaan. Het leek alsof de man blij was dat hij er even uit mocht. Tja, dat viel hem ook niet echt kwalijk te nemen. Echt benijdenswaardig was deze last niet.

Ze liep naar het balkon. Hij keek niet op maar bleef naar de straat staren. Een wrak! Hij was verdomme in een wrak veranderd! Hij was altijd al bleek en mager geweest, maar nu stak het alleen nog maar erger af bij die lange jas en die hoed. Kwam dat alleen maar doordat zijn haren ontbraken? Het leek Yvette van niet. Hij was echt veranderd. De wallen waren groter geworden rondom zijn ogen. Zijn ogen, die ooit hadden doen denken aan een soort zonsverduistering, leken nu gespeend van elke emotie. Zelfs de droevige... Zelfs de bril die hij nu op had maakte zijn ogen niet groot en scherp.

Ze ging naast hem zitten. In zijn neusgaten zaten slangetjes. Hij zuchtte diep. 'Weet je,' zei hij langzaam, met zwakke stem, 'ik denk dat ik doodga.'

Yvette zei niets. Dat leek haar gewoon beter.

'Ja,' zei hij. 'Ze hebben me nog niet opgegeven, maar het gaat niet goed... Dat voel ik zelf ook... Morgen word ik opgenomen in zo'n stom gebouw met witte plafonds... Alsof het zin heeft... Ja, ik ga dood... Dat weet ik gewoon nu al...' Hij stootte een benauwde, zwakke hoest uit. 'En daarom moest ik je vandaag wel spreken...'

Yvette vond haar stem terug: 'Dat hadden we toch al heel lang afgesproken?'

'Ja... Ik wil je gewoon nog de laatste uitleg geven... Je weet waarover...'

'Ja.'

'Een Voorspelde zijn... is een zware taak...' mompelde hij met zijn ogen dicht. Dat was ook wat hij twee jaar geleden had gezegd. Het was voor Yvette de reden geweest voor ontslag, evenals voor anderhalf jaar extra studie en training. 'Je weet ook wat die taak inhoudt... Althans... dit jaar...'

Ze knikte. 2020. Het jaar "J" zou je kunnen zeggen...

'Luister...' zei hij. Ze bogen naar elkaar toe. 'Er is meer dan dat alleen aan de hand... Het is geen gewoon jaar '20... Dit is anders... anders dan de vorige keren... Moot wilde niet dat ik je zomaar alles zou vertellen... Dus des te meer reden om het wel te doen... Ze zijn niet helemaal eerlijk geweest. Niet helemaal open, bedoel ik...'

Ze merkte nu hoe zwaar en benauwd zijn ademhaling was. Hij slikte diep en fluisterde: 'In de boekenkast... onderste plank... ligt een rood schriftje... Dat moet je pakken... meenemen en lezen... Straks...' Hij boog zich weer terug en sloot zijn ogen. 'Daar staat in... wat ik je had willen vertellen, als die... als die rotziekte maar niet...'

Lange tijd was het stil. Toen hij zijn ogen weer opende, zag Yvette dat er tranen in blonken.

‘Als ik nog iets voor je doen kon...’ zei ze zacht.

Hij schudde zachtjes zijn hoofd. ‘Dat schriftje lezen... Weten waar je je aan bloot stelt... Dat volstaat... Zorg ervoor... dat ik trots op je kan zijn...’ Zachtjes kneep hij in haar schouder. Hij zuchtte weer diep. ‘Idioot eigenlijk... Altijd aannemen dat je oud wordt... Maar ik moet nog zien dat ik... m’n 63^e haal...’

Ze knikte. Ze dacht aan haar moeder, die ook heel jong gestorven was. Hersenvliesontsteking. En haar vader. Ook veel te jong. Vermoord. En nu dit. Maar ze kon niet hardop tegen hem zeggen hoe zwaar het haar viel. Want hoe legde je zoiets uit? Hoe legde je uit dat iemand zo speciaal voelde? Hoe vertelde je iemand, dat hij bijna als een tweede vader voor je was?

Ze bleef naast hem zitten, maar ze sprak niet meer.

‘Ik lees ook niets meer,’ zei hij. ‘Ik ben gewoon veel te bang dat ik het niet meer uitkrijg. Dan slijt ik mijn laatste dagen terwijl ik me afvraag hoe het afloopt en ik kan ik er niet achter komen omdat ik het boek niet eens zelf kan vasthouden. Het is gewoon eng... Weet je... Vroeger was ik nooit bang voor de dood. Maar ik was wel bang voor hoe het sterven zelf zou voelen... Of het pijn zou doen... Hoe het aan je hart voelt... Dat het pijn gaat doen staat nu wel vast... Ik hoop maar dat het moment zelf snel gaat...’

Toen zweeg hij. Een half uur in doodse stilte kroop voorbij. Toen fluisterde hij: ‘Daar komt ‘ie weer... Ga maar... ’t Is goed... Ga maar naar huis... Denk aan het schrift...’

Inderdaad, de man met de bril kwam door de straat aangelopen. Die zou er in een paar minuten weer zijn. Yvette stond op, pakte het schrift uit de kast, maar bladerde er nog niet door. Nog even wachten tot die man weer binnenkwam...

Toen ze weer buiten stond liep ze nog even onder het balkon door en keek nog even omhoog. Langzaam tilde hij zijn hand op en zwaaide eventjes. Blijkbaar kostte dat hem erg veel moeite.

Onderweg naar huis bleef ze aan hem denken, Het voelde allemaal niet juist meer. Alles om haar heen. Dertien jaar geleden was haar ooit zo zekere wereld abrupt aan het wankelen gebracht door de dood van haar broer en alle geheimen die daarmee boven gekomen waren. Dankzij Thomas en de Begeleider was er echter in alle chaos (of misschien zelfs dankzij de chaos) een nieuw wereldje voor haar ontstaan... *This is your life*, versie 2.0.

Maar nu brokkelde alles opnieuw af. De problemen die de Phulakes vanaf 2012 hadden getroffen, hadden haar leven desondanks vrij onberoerd gelaten, maar nu... De Crisis van 2012 had zes jaar voortgewoed. Het waren geen gemakkelijke tijden geweest, maar de grootste problemen en ellende waren gelukkig ver bij Yvette vandaan gebleven. En toen was het 2018 geworden en had de Begeleider de tijd rijp geacht om de grootste stap uit zijn leven te zetten en aan Yvette te onthullen wat er van haar verwacht werd.

Thuis aangekomen zag ze dat Thomas er niet was. Misschien even naar de supermarkt. Dat gaf ook niet, want Yvette wilde de tekst van de Begeleider eerst zelf lezen, alvorens er met een ander over te beginnen.

Zonder haar jas uit te doen ging ze aan tafel zitten, sloeg ze het rode schriftje open en begon te lezen.

3. Wat in het schriftje stond

Mijn allerbeste Yvette,

Het is net zo moeilijk om dit alles op te schrijven, als het is om het gewoon te vertellen. Toch staan hier dingen die je werkelijk weten moet en omdat ik ben bang dat ik misschien niet lang genoeg zal leven om ze te kunnen vertellen, heb ik ervoor gekozen om ze op te schrijven...

Het gaat om drie hoofdzaken:

- *A: Een verslag van 3 januari 2012*
- *B: De Crisis van 2012*
- *C: 2020 en de Taak der Voorspelden*

A: Een verslag van de vreemdste dag uit mijn leven

Het was op 3 januari 2012 dat ik een plotselinge drang voelde om de deur uit te gaan. Ik had die dag vrij en was dus niet naar PHULAX gegaan – en ik was daar niet rouwig om, want de afgelopen dagen had ik daar een aantal nieuwelingen ingewijd (die waren alleen op de vrije dagen van hun echte baan beschikbaar geweest) terwijl ik ook nog eens zo stom was geweest om kerst en Nieuwjaar met volle teugen te vieren, zodat ik op de dagen van de inwijdingen niet bepaald vrij van hoofdpijn was geweest. Dolblij dus dat ik even uit kon rusten. Maar mijn kamer benauwde me plotseling en in een opwelling liep ik naar buiten, de straten door, de stad uit, de polder in, waar de frisse lucht mij tegemoet stroomde. Ik merkte dat ik er gewoon van genoot, zoals ik een hele poos niet gedaan had. Na een paar uur zeeg ik met zere benen op een bankje neer, me afvragend waarom ik in vredesnaam geen eten en drinken meegenomen had voor die lange wandeling.

Zo zat ik een tijdje te peinzen over alles en niks. Ineens concludeerde ik dat het hier tenminste enorm rustig was. Want afgezien van een geparkeerde auto aan de rand van de weg en een fietser in de verte, was er niets dat wees op de aanwezigheid van wie dan ook hier in de buurt.

Toen de fietser vlakbij was, remde hij, stapte af en ging zwijgend naast me zitten. Hij droeg een pak en das, een lange jas en handschoenen, maar het meest opvallend was zijn fraaie zwarte hoed. Een tijdje zaten we naast elkaar en zeiden niets. Totdat ik merkte dat hij een stok bij zich droeg, die hij op de fiets absoluut niet bij zich had gehad: van glad, donker hout met kleine inkepinkjes erin en een koperen knop bovenop.

Toen hij zag dat ik het merkte, keek hij me glimlachend aan. 'Dus je hebt eindelijk door dat er iets niet klopt?' zei hij vrolijk. 'Je bent niet echt alert vandaag, hè?' Hij grinnikte geamuseerd.